

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL ATLYGIO UŽ PAŽYMŲ, LIUDIJANČIŲ SU VALSTYBĖS LYGIO EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ SUSIJUSIAS NENUGALIMOS JĖGOS (*FORCE MAJEURE*) APLINKYBES, IŠDAVIMĄ KOMPENSAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2018 m. rugsėjo 21 d. Nr. 3D-662

Vilnius

Vadovaudamasis 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (OL 2013 L 352, p. 9) ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 6 punktu:

1. T v i r t i n u Atlygio už pažymų, liudijančių su valstybės lygio ekstremaliąja situacija susijusias nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, išdavimą kompensavimo taisykles (toliau – Taisyklės) (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. asmenys, atitinkantys Taisyklių reikalavimus, kuriems Taisyklių 5 punkte nurodytos pažymos buvo išduotos iki šio įsakymo įsigaliojimo, paraiškas gauti nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos Taisyklių nustatyta tvarka gali pateikti ne vėliau kaip per mėnesį nuo šio įsakymo įsigaliojimo;

2.2. šis įsakymas įsigalioja 2018 m. spalio 15 d.

Žemės ūkio ministras

Giedrius Surplys

**ATLYGIO UŽ PAŽYMŲ, LIUDIJANČIŲ SU VALSTYBĖS LYGIO
EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ SUSIJUSIAS NENUGALIMOS JĖGOS (*FORCE
MAJEURE*) APLINKYBES, IŠDAVIMĄ KOMPENSAVIMO TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Atlygio už pažymų, liudijančių su valstybės lygio ekstremaliąja situacija susijusias nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, išdavimą kompensavimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos kompensuojant žemės ūkio veiklos subjektams už pažymų, liudijančių su valstybės lygio ekstremaliąja situacija susijusias nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, išdavimą Prekybos, pramonės ir amatų rūmams (toliau – Rūmai) mokamą atlygį, teikimą iš valstybės biudžeto lėšų.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (OL 2013 L 352, p. 9), Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 6 punktu ir atsižvelgiant į Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes liudijančių pažymų išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 222 „Dėl Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes liudijančių pažymų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), ir Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrąsias administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios administravimo taisyklės).

3. Kompensacija pagal Taisykles teikiama nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos (toliau – pagalba) forma iš valstybės biudžeto lėšų.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos reglamente (ES) Nr. 1408/2013, 2014 m. birželio 25 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 702/2014, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir

108 straipsnius (OL 2014 L 193, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. birželio 14 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/1084 (OL 2017 L 156, p. 1), Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840 „Dėl Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms taisyklių patvirtinimo“, ir Bendrosiose administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS PAGALBOS TEIKIMO SĄLYGOS

5. Pagal Taisyklės pagalba teikiama pirmine žemės ūkio produktų gamyba užsiimantiems žemės ūkio veiklos subjektams (toliau – žemės ūkio veiklos subjektai), kurie Aprašo nustatyta tvarka sumokėjo Rūmams nustatyto dydžio atlygį už pažymų, liudijančių su valstybės lygio ekstremaliąja situacija susijusių nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, dėl kurių šie žemės ūkio veiklos subjektai negalėjo įvykdyti žemės ūkio veiklos sutartinių įsipareigojimų (toliau – Pažyma), išdavimą.

6. Kompensuojama 100 proc. už Taisyklių 5 punkte nurodytų Pažymų išdavimą Rūmams sumokėto atlygio, bet ne daugiau kaip 200 Eur už vieną Pažymą.

7. Bendra nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, suteiktos vadovaujantis reglamento (ES) Nr. 1408/2013 nuostatomis, suma žemės ūkio veiklos subjektui (įskaitant ir su šiuo žemės ūkio veiklos subjektu reglamento (ES) Nr. 1408/2013 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais ryšiais susijusius ūkio subjektus) per einamųjų ir dvejų praėjusių finansinių metų laikotarpį negali viršyti 15 000 Eur.

8. Bendra visiems ūkio subjektams pagal reglamentą (ES) Nr. 1408/2013 skiriamos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos suma per einamuosius ir dvejus praėjusius finansinius metus neturi viršyti reglamento (ES) Nr. 1408/2013 priede nurodytos nacionalinės ribos.

9. Jei žemės ūkio veiklos subjektui suteikus apskaičiuotą pagalbos sumą būtų viršijama Taisyklių 7 punkte arba 8 punkte nurodyta pagalbos suma, negali būti išmokama net ta pagalbos suma, kuri šios ribos neviršija.

10. Jei žemės ūkio veiklos subjektas veiklą vykdo keliuose sektoriuose, teikiama pagalba sumuojama vadovaujantis reglamento (ES) Nr. 1408/2013 5 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatomis.

11. Jei dvi įmonės susijungia arba viena įsigyja kitą, arba kai viena įmonė suskaidoma į dvi ar daugiau atskirų įmonių, apskaičiuojant, ar suteikus pagalbą žemės ūkio

veiklos subjektui nebus viršyta atitinkama viršutinė riba, turi būti taikomos reglamento (ES) Nr. 1408/2013 3 straipsnio 8 ir 9 dalies nuostatos.

12. Pagalba pagal Taisyklės negali būti teikiama toms pačioms tinkamoms finansuoti išlaidoms, jeigu dėl to būtų viršytas atitinkamuose valstybės pagalbą reglamentuojančiuose teisės aktuose arba Europos Komisijos priimtuose sprendimuose nustatytas didžiausias atitinkamas pagalbos intensyvumas arba nustatyta pagalbos suma.

13. Teikiant pagalbą turi būti tenkinamos reglamento (ES) Nr. 1408/2013 1 straipsnio nuostatos.

III SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMO IR FINANSAVIMO TVARKA

14. Pareiškėjas, ne vėliau kaip per mėnesį nuo Pažymos išdavimo dienos, o jei Pažyma išduota iki valstybės lygio ekstremaliosios situacijos, su kuria susijusios Pažymoje liudijamos nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės, paskelbimo – per mėnesį nuo šios ekstremalios situacijos paskelbimo, kreipiasi į Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra), pateikdamas:

14.1. Taisyklių priede nustatytos formos paraišką gauti nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą (toliau – Paraiška);

14.2. nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes liudijančios pažymos kopiją;

14.3. apmokėjimo už nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes liudijančią pažymą įrodymo dokumento kopiją.

15. Paraiška ir susiję dokumentai turi būti pateikti asmeniškai arba per įgaliotą asmenį, arba atsiųsti per kurjerį, arba paštu registruota pašto siunta Agentūrai adresu Blindžių g. 17, 08111 Vilnius.

16. Paraiška ir susiję dokumentai pateikiami užpildyti lietuvių kalba, spausdintine forma (surinkti kompiuteriu) arba užpildyti ranka. Neaiškiai, neįskaitomai ir (arba) kita kalba užpildytos paraiškos ir susiję dokumentai nepriimami.

17. Turi būti pateikiamas vienas originalus paraiškos egzempliorius ir susijusių dokumentų kopijos. Kiekvienas paraiškos ir susijusių dokumentų kopijų lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo parašu.

18. Agentūra:

18.1. gavusi Taisyklių 14 punkte nurodytus dokumentus, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo Taisyklių 14 punkte nurodytų dokumentų gavimo dienos (į 15 darbo dienų terminą neįskaičiuojami paklausimų dėl papildomos informacijos pateikimo ir atsakymų gavimo terminai):

18.1.1. įvertina pareiškėjų tinkamumą pagalbai gauti;

18.1.2. apskaičiuoja pareiškėjui mokėtiną pagalbos sumą;

18.1.3. vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Registro nuostatai), ir Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2015 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1S-120/2015 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Suteiktos pagalbos duomenų tvarkymo taisyklės), patikrina, ar bendra nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos suma, pridėjus pagal Taisyklės apskaičiuotą pagalbos vertę, neviršija leidžiamų nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos dydžių, nurodytų Taisyklių 7 ir 8 punktuose;

18.1.4. priima sprendimą dėl pagalbos skyrimo ar neskyrimo. Priėmus sprendimą skirti pagalbą, pareiškėjas tampa pagalbos gavėju;

18.2. per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos informaciją apie priimtą sprendimą ir pareiškėjui apskaičiuotą mokėtiną pagalbos sumą paskelbia Agentūros informaciniame portale <https://portal.nma.lt> bei raštu informuoja pareiškėjus, jei priimamas sprendimas dėl pagalbos neskyrimo, nurodydama pagalbos neskyrimo motyvus ir apskundimo tvarką;

18.3. vadovaudamasi Registro nuostatais ir Suteiktos pagalbos duomenų tvarkymo taisyklėmis, pateikia Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registru informaciją apie pagalbos gavėjams skiriamą pagalbą. Vadovaudamasi Registro nuostatais, pasikeitus Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro objekto duomenims, apie tai praneša registro tvarkytojui;

18.4. užsako lėšas ir išmoka jas pagalbos gavėjams Bendrosiose administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

19. Agentūra teikia ataskaitas Žemės ūkio ministerijai Bendrosiose administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Siekdama viešo ir skaidraus pagalbai išmokėti skirtų lėšų panaudojimo, Agentūra savo interneto svetainėje skelbia pagalbos gavėjų, kuriems iš valstybės biudžeto skirta pagalba, sąrašus ir skirtas sumas.

21. Už Paraiškoje ir su ja susijusiuose dokumentuose pateiktos informacijos teisingumą atsako ją pateikę pareiškėjai.

22. Už paraiškų patikrinimą, sprendimo dėl pagalbos skyrimo ar neskyrimo priėmimą, pareiškėjui apskaičiuotos pagalbos sumos apskaičiavimo teisingumą, lėšų išmokėjimą pagalbos gavėjams ir jų apskaitą, neteisėtai išmokėtų lėšų susigražinimą atsako Agentūra.

23. Privalomos grąžinti lėšos, kurios pagalbos gavėjams buvo neteisėtai išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, ir su minėtomis lėšomis susijusios palūkanos administruojamos Grąžintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitas iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamas priemonės, administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 3D-750 „Dėl Grąžintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitas iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamas priemonės, administravimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

24. Pagalbos gavėjai, gavę pagalbą neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėto pagalbos gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

25. Asmenys, pažeidę Taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

26. Agentūra privalo ne trumpiau kaip 10 metų nuo pagalbos suteikimo dienos saugoti visą su pagalbos teikimu susijusią informaciją ir dokumentus.

27. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjai gali apskųsti Agentūros direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jie sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

28. Agentūros sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

3.1. gavęs Agentūros reikalavimą (rašta, pranešimą) dėl nepagrįstai išmokėtos ar permokėtos pagalbos sumos grąžinimo, per reikalavime nurodytą terminą grąžinti Agentūrai jos išmokėtą pagalbą. Žinau, kad gavus pranešimą dėl pagalbos grąžinimo Agentūrai, man gali būti pradėti skaičiuoti delspinigiai, jei jos negrąžinsiu per nurodytą terminą;

3.2. ne trumpiau kaip 3 (trejus) metus nuo pagalbos išmokėjimo saugoti visus dokumentus, susijusius su pagalbos gavimu.

(parašas)

(fizinio / juridinio asmens ar jo atstovo vardas ir pavardė)